

Ο δρ Πάτρικ Ντίξον είναι σύμβουλος ορισμένων από τις μεγαλύτερες επιχειρήσεις του πλανήτη, όπως η Microsoft και η Google. Μέσω της εταιρείας του Global Change ειδικεύεται στον εντοπισμό κινδύνων και στη διαχείριση ευκαιριών για λογαριασμό κυβερνήσεων και μεγάλων εταιρειών ανά την υφήλιο. Ο βρετανός «γκουρού της παγκόσμιας αλλαγής» κατά την εφημερίδα «The Wall

Street Journal» σπούδασε Ιατρική και ασχολήθηκε για χρόνια με τους πάσχοντες από AIDS. Σήμερα είναι επιχειρηματίας και διατηρεί τη φήμη ότι μπορεί να προβλέπει τις μελλοντικές τάσεις της αγοράς. Από τον Τύπο της πατρίδας του χαρακτηρίζεται «ο κορυφαίος ευρωπαϊός μελλοντολόγος». Στις 27 Μαΐου ο κ. Ντίξον θα μιλήσει στην Αθήνα μαζί με τον ιδρυτή του ομίλου Virgin σερ Ρί-

τσαρντ Μπράνσον σε συνέδριο για την Επιχειρηματικότητα και την Καινοτομία στο Μέγαρο Μουσικής Αθηνών. Λίγο προτού έλθει στη χώρα μας, του ζητήσαμε ό,τι ζητείται τον τελευταίο καιρό από τους μελλοντολόγους. Να μας πει πότε θα βγούμε από την οικονομική κρίση.

ΑΡΙΓΥΡΗΣ ΠΑΠΑΣΤΑΘΗΣ

ΔΡ ΠΑΤΡΙΚ ΝΤΙΞΟΝ

Ανάκαμψη στα μέσα του 2010

Ο «κορυφαίος ευρωπαϊός μελλοντολόγος» μιλάει για την αρχή και το τέλος της κρίσης

– Ποια είναι η δουλειά του μελλοντολόγου; Τι ακριβώς κάνει;

«Η δουλειά μου είναι να βοηθώ κυβερνήσεις και μεγάλες επιχειρήσεις και κατανοήσουν τις παγκόσμιες τάσεις, να εντοπίσουν τους κινδύνους και να εκμεταλλευθούν τις δυνατότητες που τους προσφέρονται. Συνεργάζομαι με πολλές από τις μεγαλύτερες επιχειρήσεις του κόσμου, με τους ανθρώπους που δημιουργούν το μέλλον. Στους πελάτες μου συμπεριλαμβάνονται η Google και η Microsoft, οι μεγαλύτερες φαρμακευτικές εταιρείες και οι κορυφαίες τράπεζες. Ταξιδεύω συχνά και ασχολούμαι με την καταπολέμηση του AIDS μέσω του ιδρύματος που έχω δημιουργήσει. Σήμερα βλέπω όλες τις διαστάσεις της ζωής: την ίδια εβδομάδα μπορεί να είμαι στις πρωτογενείς της Καλιφόρνιας και στους ακριβότερους δρόμους της Αθήνας. Είναι σημαντικό να διαθέτεις ευρεία θέαση των πραγμάτων και παγκόσμια προοπτική, για να μπορείς να εκτιμήσεις το τι θα συμβεί στο μέλλον».

– Έχετε προβλέψει την παγκόσμια κρίση;

«Προειδοποιούσα τους πελάτες μου από το 1998 γι' αυτό που αποκαλώ «απρόσμενη τροπή» (wild card), για ένα γεγονός που συγκεκριμένα μικρές πιθανότητες να συμβεί αλλά έχει τεράστιες επιπτώσεις. Στις επιχειρήσεις, αλλά και σε πολλούς άλλους τομείς της ανθρώπινης δραστηριότητας, μπορεί να προκύψουν εκατοντάδες απρόσμενα συμβάντα. Γι' αυτό δεν πρέπει να χαράσσουμε ποτέ μία και μοναδική στρατηγική. Χρειαζόμαστε πάντοτε εναλλακτικό σχέδιο για το επερχόμενο μεγάλο αβεβαιότητας. Πρέπει να αντιληφθούμε ότι ανά πάσα στιγμή μπορεί να συμβεί οτιδήποτε σε κάποια γωνιά του πλανήτη, ένα γεγονός με ασύλληπτες επιπτώσεις σε παγκόσμιο επίπεδο».

– Πότε «βλέπετε» πως στην άκρη του τούνελ;

«Το πρώτο μου πτυχίο ήταν ιατρικό Ιατρικής. Ας μου επιτραπεί λοιπόν το παράδειγμα: ας υποθέσουμε ότι η παγκόσμια οικονομία είναι ένας ασθενής, ο οποίος ύστερα από μία μεγάλη χειρουργική βρίσκεται αυτή τη στιγμή στη μονάδα εντατικής θεραπείας και είναι συνδεδεμένος με τον αναπνευστήρα. Πέρασε σοβαρές επιπλοκές, επέστρεψε στο χειρουργικό τραπέζι δύο - τρεις φορές και του έχουν γίνει αλλεπάλληλες μεταγγίσεις αίματος. Βρίσκεται σε αδυναμία, αλλά η κατάσταση του είναι σταθερή και βελτιώνεται αργά. Η πρόβλεψη των γιατρών είναι ότι θα ανακάμψει με επιτυχία, αλλά το ερώτημα είναι πότε. Γνωρίζουμε ότι το ανοσοποιητικό σύστημα του ασθενούς είναι αδύναμο. Επομένως, αν δεν

Να αντιληφθούμε τις παρενέργειες που προκαλεί η πίεση για βραχυπρόθεσμα αποτελέσματα

Σε περιόδους αβεβαιότητας και μεγάλης κρίσης κερδίζουν αυτοί που διαθέτουν μετρητά

υπάρξει κάποια νέα επιπλοκή (όπως αυτό που συνέβη με τη «γρίπη των χοίρων») και ο ασθενής συνεχίσει να ανακάμπτει αργά αλλά σταθερά, τότε θα αρκίσει να αισθάνεται καλύτερα στα μέσα του 2010».

– Ο δισεκατομμυριούχος επενδυτής Τζορτζ Σόρος δήλωσε πρόσφατα ότι «η κρίση σφράγισε το τέλος του μοντέλου της ελεύθερης αγοράς που κυριάρχησε από το 1980 και μετά». Συμφωνείτε;

«Έχω δώσει διαλέξεις σε εκατοντάδες στελέχη τραπεζών. Αν μιλήσεις με έναν ειδικό στη διαχείριση κινδύνου θα συμφωνήσεις μαζί σου ότι η τράπεζα του ανέλαβε υπερβολικό ρίσκο. Θα συμπληρώ-

σει, ωστόσο, ότι δεν μπορούσε να κάνει τίποτε γιατί υπήρχε τεράστια πίεση ώστε να επιτευχθούν ακόμη μεγαλύτερα κέρδη σε κάθε οικονομικό τρίμηνο. Θα σου πει πως αν λαμβάνονταν μέτρα για να περιοριστεί ο κίνδυνος, οι πάντες θα θεωρούσαν ότι η τράπεζά του είχε τα φτωχότερα αποτελέσματα και η μετοχή της θα κατέρρεε. Οι χρηματοπιστωτικοί όμηροι ανέλαβαν τόσο υψηλό ρίσκο που ήταν σαν να βάδιζαν προς το χείλος του γκρεμού με δεμένα μάτια. Είχα προειδοποιήσει για τους κινδύνους αυτής της συμπεριφοράς από τον Οκτώβριο του 2007. Προσωπικοί μου φίλοι με διευθυντικές θέσεις στον τραπεζικό κλάδο δεν μπορούσαν οι ίδιοι να αντιληφθούν τους κινδύνους που ενείχαν τα παράγωγα που κρατούσαν στα χέρια τους, τα λεγόμενα και σύνθετα προϊόντα. Πιο αργότερα, μιλώντας σε ομάδα τραπεζιτών, τους έβαζα ρωτήσι αν καταλάβαιναν τι ακριβώς κάνουν τα προϊόντα που διαχειρίζονται. Η απάντησή τους; «Μάλλον θα αστείοεισαι... Στη συνέχεια τους ρώτησα αν οι ρυθμιστικές Αρχές γνώριζαν τι συμβαίνει με τα παράγωγα και μου είπαν: «δεν έχουν ιδέα! Δεν πιστεύω ότι ο καπιταλισμός είναι συνολικά ένα δυσλειτουργικό σύστημα. Πιστεύω όμως ότι χρειάζεται να αντιληφθούμε τις παρενέργειες που προκαλεί η πίεση για την επίτευξη βραχυπρόθεσμων αποτελεσμάτων και το μέγεθος του κινδύνου που ενέχει μακροπρόθεσμα αυτή η συμπεριφορά».

– Θα μπορούσε μια επιχείρηση να είναι προετοιμασμένη για μια οικονομική συγκυρία όπως αυτή που βιώνουμε;

«Η απάντηση βρίσκεται στα χαρακτηριστικά των επιχειρήσεων

που πηγαίνουν καλά σε περιόδους αβεβαιότητας, όπως η τωρινή. Αυτό είναι και το μήνυμά μου προς τους πελάτες μου την τελευταία δεκαετία. Οι εταιρείες που πηγαίνουν καλά είναι οι εταιρείες που έχουν ευέλικτη ηγεσία και διαθέτουν περισσότερες από μία στρατηγικές (σχέδιο Α, σχέδιο Β και σχέδιο Γ). Γιατί πολλές φορές ο κόσμος αλλάζει τόσο γρήγορα που δεν προλαβαίνεις να συγκαλέσεις σύσκεψη του διοικητικού συμβουλίου. Κάτι τέτοιο συνέβη και πριν από λίγες εβδομάδες με τη «γρίπη των χοίρων». Χρειάζεται παράλληλα ένα αποκεντρωμένο σύστημα λήψης αποφάσεων. Να διαθέτουν εξουσίες όσοι βρίσκονται «επί τόπου» και να μπορούν να δράσουν άμεσα».

– Υπάρχουν κερδισμένοι από την οικονομική κρίση;

«Σε περιόδους αβεβαιότητας και μεγάλης κρίσης κερδίζουν αυτοί που διαθέτουν μετρητά. Ο λόγος είναι ότι δεν τα έχει κανένας άλλος. Σε κάθε κρίση, όχι μόνο σε περιόδους πιστωτικής ασφυξίας όπως η τελευταία, οι άνθρωποι αντιμετωπίζουν έλλειψη ρευστού. Η κρίση προκαλεί αβεβαιότητα, πτώση της ζήτησης σε ορισμένους κλάδους η οποία οδηγεί σε κάμψη της παραγωγικότητας, κι έτσι οι περισσότεροι χεμεύουν από λεφτά. Αλλά οι επιχειρήσεις που διαθέτουν μετρητά έχουν σπουδαίες ευκαιρίες να αγοράσουν άλλες επιχειρήσεις που βρίσκονται σε διηνική θέση. Μια εταιρεία που είναι προετοιμασμένη για την κρίση δεν θα βρεθεί ποτέ στη δύσκολη θέση να λάβει τρελές αποφάσεις λόγω έλλειψης ρευστού και παράλληλα μπορεί να αναζητεί σημαντικές ευκαιρίες».